

Frankfurt Maini ääres, 24. märts 2016

Avalikud suunised krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmise kohta

Oluliste pankade juhtkondadele

I. ÕIGUSLIK TAUST

Vastavalt nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013¹ (ühtse järelevalvemehhanismi määrus) artikli 4 lõike 1 punktide d peab EKP tagama vastavuse ühtse järelevalvemehhanismi määruse artikli 4 lõike 3 esimeses lõigus osutatud õigusaktidele, millega kehtestatakse krediidasutuste usaldatavusnõuded.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013² (kapitalinõuete määrus) ning eelkõige selle artiklites 243 ja 244 sätestatakse tingimused, mille kohaselt võetakse arvesse väärtpaperistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu teostatud riski olulise osa ülekandmine. Lisaks esitatakse kapitalinõuete määruse³ teistes artiklites ja krediidiriski olulise osa ülekandmist käsitlevate EBA suuniste (EBA/GL/2014/05)⁴ asjakohastes punktides täpsemad üksikasjad arvessevõtmise protsessi kohta⁵.

---

¹ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

³ Vt eelkõige artiklid 245, 247 ja 248. Vt ka artiklid 249 ja 250 (sünteesilise väärtpaperistamise kohta). Loetelu ei ole ammendav ja teised artiklid võivad samuti olla kohaldatavad või asjakohased.

⁴ EBA suunised „Krediidiriski olulise osa ülekandmine vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 243 ja 244” (EBA/GL/2014/05), 7. juuli 2014.

⁵ Vt eelkõige IV jaotis „Nõuded tehinguid algatavatele krediidasutustele või investeerimisühingutele”.

II. REGULEERIMISALA JA KOHALDAMINE

Käesolevates suunistes nähakse ette menetlus, mida Euroopa Keskpanga määruse (EL) nr 468/2014 (EKP/2014/17)⁶ (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) artikli 2 punktis 16 määratletud järelevalve alla kuuluv oluline üksus peab väärtpaperistamise tehingu algatajana järgima riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisel.

EKP soovib krediidasutustel ja investeerimisühingutel järgida neid suuniseid kõikide väärtpaperistamise tehingute puhul, mis on teostatud pärast käesolevate suuniste avaldamist.

Suuniseid ajakohastatakse aeg-ajalt muudatuste kajastamiseks.

III. TEATAMINE VÄÄRTPAPERISTAMISE TEHINGUTEST, MILLE PUHUL VÄIDETAKSE RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMIST VÕI TEHINGU ALGATANUD KREDIIDIASUTUS VÕI INVESTEERIMISÜHING TAOTLEB RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMISE ARVESSEVÕTMIST

III.1. Tehingutest teatamine väärtpaperistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt

Väärtpaperistamise tehingu algatajad, kes on alustanud või kavatsevad alustada sellise väärtpaperistamise tehingu struktureerimist, mille puhul neil on kavas:

- (i) võtta riski olulise osa ülekandmine arvesse kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikega 2 või artikli 244 lõikega 2 või
- (ii) taotleda luba kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikega 4 või artikli 244 lõikega 4,

peaksid teatama EKP-le oma kavatsusest vähemalt kolm kuud enne tehingu eeldatavat lõppkuupäeva.

---

⁶ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 468/2014, 16. aprill 2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus, EKP/2014/17, ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

Teade tuleks saata elektrooniliselt EKP-le:

- kõikidele väärtpaberistamise tehingu algatajatele ette nähtud aadressile:
srt_notifications@ecb.europa.eu ja

- iga väärtpaberistamise tehingu algataja asjaomasele ühise järelevalverühma koordinaatorile.

Väärtpaberistamise tehingu algataja, kes kavatses võtta arvesse riski olulise osa ülekandmise kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikega 2 või artikli 244 lõikega 2, peaks esitama koos teatega deklaratsiooni, milles kinnitab täieliku vastutuse võtmist selle eest, et lõpuleviidud tehing vastab kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikes 2 või artikli 244 lõikes 2 sätestatud tingimustele.

Väärtpaberistamise tehingu algataja peaks lisaks märkima, kas ja kuidas on asjaomane tehing sarnane sama krediidasutuse või investeerimisühingu poolt algatatud varasemate tehingutega või kui on tehtud vaid mõned muudatused, siis tooma need esile.

III.2. Väärtpaberistamise tehingu algataja esitatav teave

Väärtpaberistamise tehingu algataja peaks koos punktis III.1 nimetatud teatega esitama EKP-le tehingu kohta – vähemalt kavandi vormis – I lisas täpsustatud teabe.

I lisas esitatud loetelu ei ole ammendav ja EKP võib paluda krediidasutusel või investeerimisühingul esitada muid tehingu hindamiseks vajalikke andmeid, näiteks konkreetse tehingu eritunnuste tõttu.

Tehingu lõpuleviimise järel peaks tehingu algataja esitama ka kõikide I lisas märgitud dokumentide ja teabe lõplikku versiooni hiljemalt 15 päeva jooksul pärast tehingu lõppkuupäeva.

IV. EKP HINNANG

Kui väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb luba vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikele 4 või artikli 244 lõikele 4, võetakse riski olulise osa ülekandmine arvesse alles siis, kui EKP on vastu võtnud sellekohase otsuse.

Kuna riski olulise osa ülekandmise tingimused peavad olema täidetud kogu väärtpaperistamise tehingu vältel, vaatab EKP pidevalt läbi kõik väärtpaperistamise tehingud, mille puhul tehingu algataja kohaldab riski olulise osa ülekandmist, et kindlaks määrata tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu kapitalinõuded.

Kui läbivaatamisel leitakse, et riski olulise osa ülekandmise tingimused ei ole täidetud, ja EKP võtab vastu sellekohase otsuse, nõutakse üksuselt oma väärtpaperistatud riskipositsioonidega seotud kapitalinõuete kindlaksmääramisel kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 5. peatüki 3. jao (käsitleb riskiga kaalutud vara arvutamist) kohaldamata jätmist.

V. RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMISE PIDEV JÄLGIMINE

Väärtpaperistamise tehingu algatanud krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid järgima krediidiriski olulise osa ülekandmist käsitlevate EBA suuniste punkti 12 nõudeid ning vajaduse korral ka nende suuniste 2. osa nõudeid.

Väärtpaperistamise tehingu algatanud krediidasutustel ja investeerimisühingutel soovitatakse esitada I lisa B ja C jaos märgitud teave EKP-le (punktis III.1 täpsustatud viisil ja vahendite abil) vähemalt kord kvartalis iga väärtpaperistamise tehingu kohta, mille suhtes kohaldatakse kapitalinõuete määruse artiklit 245 (riskiga kaalutud vara arvutamine). Teave tuleks esitada vormil C 14, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 680/2014⁷. Ühisele järelevalverühmale tuleks vahetult esitada teave, mis on nimetatud:

- B jao punktides 2, 3, 6 ja 7 ning
- C jao punktis 4.

Selle teabe täiendamiseks tuleks esitada investori aruanded või muud sarnased dokumendid.

Lisaks peaksid väärtpaperistamise tehingu algatajad teatama EKP-le põhjendamatu viivitusega kõikidest sündmustest, mis mõjutavad või võivad mõjutada riski olulise osa ülekandmise tulemuslikkust konkreetse tehingu puhul. See kohustus ei piira kapitalinõuete määruse artiklis 248 sisalduva kaudse toetuse sätte kohaldamist.

VI. MITTEAMETLIK ARUTELU ENNE EMITEERIMIST

EKP-le tehingust teatamise järel võib väärtpaperistamise tehingu algataja esindajate ja asjaomase ühise järelevalverühma vahel korraldada instrumendi eritunnuseid käsitleva mitteametliku arutelu.

Mitteametlik arutelu ei kujuta endast riski olulise osa ülekandmise (kas sõnaselget või kaudset) luba ega kinnitust, et konkreetse tehingu puhul on riski olulise osa ülekandmise tingimused täidetud.

Lugupidamisega

[allkirjastatud]

Danièle Nouy

---

⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, 16. aprill 2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediidasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).

I LISA. EUROOPA KESKPANGALE ESITATAV TEAVE⁸

Väärtpaberistamise tehingu algataja peaks esitama iga järgmise punkti kohta asjakohase teabe, mis põhineb tehingu dokumentatsioonil⁹ või väärtpaberistamise tehingu algataja sisemistel prognoosidel ja infosüsteemidel.

A. Üldteave tehingu kohta

1. Tehingu laad (traditsiooniline või sünteetiline väärtpaberistamine, nagu on määratletud kapitalinõuete määruse artiklis 242).
2. Õigusnormid, mille alusel väärtpaberistamise tehingu algataja väidab riski olulise osa ülekandmist, ning väärtpaberistamise tehingu algataja deklaratsioon, et tehing vastab kapitalinõuete määruse artikli 243 lõikes 2 või artikli 244 lõikes 2 (kui see on asjakohane) sätestatud tingimustele, ja selgitus nende tingimuste täitmise kohta.
3. Tehingu tinglik väärtus eurodes.
4. Tehingu kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg ja väärtpaberistatavate riskipositsioonide pikim lõpptähtaeg.
5. Esialgsed avalikud dokumendid või investori dokumendid tehingu kohta ning eelkõige tehingu struktuuri käsitlev lisateave (kõikide väärtpaberistamise seeriade arv, suurus, nõudeõiguse järk ja n-õ paksus ning nende alumine ja ülemine eraldamispunkt, sealhulgas kõik krediitkvaliteedi parandamised, nagu rahastatud ja rahastamata reservikontod, traditsioonilise väärtpaberistamise korral teatud väärtpaberistamise seeriatele antud rahastatud või rahastamata tagatised ja likviidsuslimiidid) ja kõikide säilitatud või kolmandatele isikutele üle kantud väärtpaberistamispositsioonide jaotus.
6. Teave summa kohta, mis müüdi esmasturul investoritele, kellel on märkimisväärne seos väärtpaberistamise tehingu algatajaga (kasutades kapitalinõuete määruse artikli 4 punktis 38 sätestatud mõistet „märkimisväärne seos“).
7. Eraviisilise tehingu korral potentsiaalsete/tegelike investorite nimed, liik, juriidiline vorm ja asutajariik ning kas mõnel neist investoritest on märkimisväärne seos väärtpaberistamise tehingu algatajaga.

---

⁸ Vastavalt krediidiriski olulise osa ülekandmist käsitlevate EBA suuniste punkti 11 alapunktile 1.

⁹ Kas dokumentide kavanditel enne tehingu lõpuleviimist või lõplikel dokumentidel pärast tehingu lõpuleviimist.

B. Teave väärtpaperistatud riskipositsioonide kohta

1. Väärtpaperistatud riskipositsioonide liik (liigid) ja varaklass(id).
2. Väärtpaperistamise tehingu algataja peab esitama alusvarade/viiteportfelli täielikud üksikasjad kas laenude kaupa esitatava aruandlusena või üksikasjalikult liigendatud tabelitena, olenevalt alusportfelli kontsentratsiooniriskist või kontsentreeritusest ning väärtpaperistatavate riskipositsioonide valikumeetodist.
3. Emiteerimisvaluuta (või -valuutad) ja väärtpaperistatud riskipositsioonide valuuta (või valuutad).
4. Viiteportfelli suurus eurodes.
5. Väärtpaperistatud riskipositsioonide riskiga kaalutud vara kogusumma enne väärtpaperistamist.
6. Kui väärtpaperistamise tehingu algataja kasutab kapitalinõuete määruse artiklis 262 sätestatud regulatiivset meetodit, on K_{IRB} võrdne väärtpaperistatud riskipositsioonide omavahendite nõuetega sisereitingute põhjal, kui neid riskipositsioone ei oleks väärtpaperistatud.
7. Oodatavate ja ettenägematute kahjude suurus ja protsent ning nende kindlaksmääramiseks kasutatud meetod, eriti kui väärtpaperistamise tehingu algataja ei kasuta sisereitinguid.

C. Teave väärtpaperistamispositsioonide kohta

1. Väärtpaperistamise järgse kapitali riskiga kaalutud vara ekvivalent kogu väärtpaperistamise kohta ja selle arvutamiseks kasutatud meetod (standardmeetod pankade puhul, kes ei kasuta sisereitinguid, ja välisreitingu meetod või regulatiivne meetod sisereitinguid kasutavate pankade puhul, kellel on väärtpaperistatud riskipositsioonidele vastavate riskipositsiooni klasside jaoks olemas heakskiidetud sisereitingute mudelid).
2. Väärtpaperistamise tehingu algataja säilitatud väärtpaperistatud riskipositsioonidega seotud kapitali mahaarvamiste summa.
3. Väärtpaperistamise tehingu algataja poolt üle kantud riski protsent väärtpaperistamise järgsest riskiga kaalutud varast.
4. Kolmandatele isikutele üle kantud positsioonide alumine ja ülemine eraldamispunkt.

D. Tehingu muud aspektid

1. Kas ja kuidas väärtpaperistamise tehingu algataja järgib säilitamisnõuet kooskõlas kapitalinõuete määruse artikliga 405 ning millist säilitamisviisi eelkõige kasutatakse.
2. Eelkõige järgmiste eritunnuste olemasolu ja korraldus:

- a. uueneva või korduvkasutatava struktuuriga varade kogum, mille korral saab väärtpaperistatud riskipositsioonid lisada kogumisse selle sulgemise järel kogu tehingu kestuse vältel;
  - b. ennetähtaegse amortiseerimise klauslid;
  - c. väärtpaperistatud riskipositsioonide diskontomäär;
  - d. tähtajalised ja lõpetavad ostuoptsioonid;
  - e. ületulu;
  - f. väärtpaperistamise tehingu algataja kohustus või valik osta väärtpaperistatud riskipositsioonid tagasi;
  - g. väärtpaperistatud riskipositsioonide või tehingu tulemusnäitajatega seotud muud käivitavad tegurid;
  - h. eriotstarbelisele ettevõtjale traditsioonilise väärtpaperistamise korral antud likviidsus- või krediidiilimiidid ja muud elemendid, mis võivad kujutada endast väärtpaperistamise tehingu algataja pakutud kaudset toetust, nagu on kirjeldatud kapitalinõuete määruse artiklis 248.
3. Pädeva õigusnõustaja arvamus traditsioonilise väärtpaperistamise kohta, mis kinnitab, et väärtpaperistatud riskipositsioonid on seotud väljapoole väärtpaperistamise tehingu algataja ja tema võlausaldajate kontrolli, sealhulgas pankroti ja pankrotivara haldamise korral.
  4. Pädeva õigusnõustaja arvamus sünteetiliste tehingute kohta, mis kinnitab krediidiriski kaitse jõustatavust kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides.
  5. Väärtpaperistatud riskipositsioonide kontsentratsioon geograafilise päritolu, riskipositsiooni klassi, äri sektori ja jääkmaksumuse (protsendina kõikide väärtpaperistatud riskipositsioonide jääkmaksumuse kogusummast) kaupa.
  6. Väärtpaperistamise tehingu algataja peaks esitama kõikide korrapäraste valuutakursi korrigeerimiste täielikud üksikasjad ning kogu asjakohase teabe selle kohta, kuidas tuleb valuutariski maandada ja juhtida.

Lisaks peaks väärtpaperistamise tehingu algataja esitama järgmised dokumendid:

7. Tehingu majanduslik põhjendus väärtpaperistamise tehingu algataja seisukohast.
8. Üksikasjad tehingu sisemise heakskiitmisprotsessi kohta kooskõlas krediidiasutuse või investeerimisühingu üld- ja riskijuhtimise põhimõtete ning korraldusega.
9. Väärtpaperistamise tehingu algataja säilitatud riskide kirjeldus.

10. Tehingu suhtes kohaldatud riski olulise osa ülekandmise põhimõtted ning eelkõige teave selle kohta, kuidas väärtpaberistamise tehingu algataja tagab riski olulise osa ülekandmise jätkuva tõhususe.
11. Teave krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud väärtpaberistamispositsioonide reitingute kohta või selgitus, miks osa või kõikide väärtpaberistamispositsioonide kohta ei ole tellitud välisreitinguid.
12. Sularahavoogude modelleerimine, mis hõlmab tehingu kogu kestust, kusjuures tehingu lõpptähtaega mõjutavate tähtajaliste ja muude ostuoptsioonide korral tuleb kasutada erinevaid mudeleid.
13. Ainult sünteetiliste tehingute kohta tuleb esitada hinnang, mis käsitleb kaitse vastavust kapitalinõuete määruse artikli 247 nõuetele, ja riski tegelikuks ülekandmiseks kasutatavate instrumentide (eriti kui ülekandmine toimub krediidiriski vahetustehingutega) õigusdokumendid.